

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Lauderovy školy při Židovské obci v Praze, Praha 2, Belgická 25

Belgická 25/67, 120 00 Praha 2

Identifikátor školy: 610 380 061

Termín konání inspekce: 6. – 12. leden 2005

Čj.:	01 1008/05-5008
Signatura:	ka2zy409

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Lauderovy školy při Židovské obci v Praze, Praha 2, Belgická 25 jsou církevní organizací, jejímž zřizovatelem je Židovská obec v Praze, Maiselova 18, 110 01 Praha 1. Škola je na základě nájemní smlouvy (včetně dodatku) umístěna v budově, jejímž majitelem je Židovská obec v Praze (právně zastoupená společností Montana a. s.).

Podle platného rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení škola sdružuje:

- Mateřská škola Gan Jehuda (kapacita: 40 dětí)
- Základní škola Gur Arje (kapacita: 153 žáci)
- Gymnázium Or Chadaš (kapacita: 100 žáků)
- Školní družina (kapacita: 65 žáků)
- Školní klub (kapacita: 115 žáků)
- Školní jídelna (kapacita: 160 jídel)

V gymnáziu škola realizuje studijní obor 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné, studium denní, délka studia: 4 r.

V letošním školním roce studuje ve škole celkem 159 žáků ve 13 třídách (z toho 54 žáků ve 4 třídách gymnázia).

PŘEDMĚT INSPEKCE

- personální podmínky vzdělávání v Základní škole Gur Arje a ve studijním oboru 79-41-K/401 Gymnázium Or Chadaš.
- materiálně-technické podmínky vzdělávání v Základní škole Gur Arje a ve studijním oboru 79-41-K/401 Gymnázium Or Chadaš.
- průběh a výsledky vzdělávání v předmětech společenskovědní, jazykové, přírodovědné i výchovné složky vzdělávání v Základní škole Gur Arje a ve studijním oboru 79-41-K/401 Gymnázium Or Chadaš.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Z hlediska stabilizace pedagogického sboru není ve škole příznivá situace, dochází k časté obměně učitelů, nejvíce na gymnáziu (dále G). Jedním z důvodů je několik roků trvající absence stabilního vedení školy, které by si v rámci dlouhodobého rozvoje mohlo formovat pedagogický sbor odpovídající potřebám a zaměření školy. Příznivější situace je na 1. stupni základní školy (dále ZŠ), kde je jednotlivým vyučujícím vhodně přiděleno třídnictví, s ohledem na jejich pedagogické zkušenosti i na potřeby utvořených skupin žáků. V jejich úvazcích je brán zřetel na práci s cizinci a se žáky se specifickými vývojovými poruchami učení (dále SVPU). Zejména díky profesním zkušenostem, vzájemné vstřícnosti a týmové spolupráci vyučujících je z hlediska personálních podmínek 1. stupeň plně funkční a ve značné míře i autonomní složkou školy.

Z celkového počtu 25 učitelů školy cca 70% splňuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka, tzn. odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. Na počátku a v průběhu tohoto školního roku byli přijati noví učitelé, z toho dva začínající, bez pedagogické zkušenosti. Vyučující zeměpisu získala příslušnou

odbornou kvalifikaci v jiném vyučovacím jazyce než českém, zatím neprokázala znalost českého jazyka zkouškou. Někteří vyučující si dokončují vysokoškolské vzdělání nebo si doplňují pedagogické vzdělání v rámci celoživotního vzdělávání. Uvedené skutečnosti, zvl. absence pedagogické praxe, se negativně projevují na způsobu a kvalitě výuky. Systém uvádění nových a začínajících učitelů není vytvořen.

Organizační struktura školy je vzhledem k její velikosti a celkovému počtu žáků přehledná. V čele stojí ředitelka školy, která byla dne 29. června 2004 pověřena řízením Lauderových škol. Zodpovědnost ředitele školy je zřizovatelem vymezena ve směrnici Židovské obce. Ředitelka školy jmenovala dva své zástupce, jejich pracovní náplně (i dalších zaměstnanců) vyplývají z organizačního řádu školy.

Informační systém vůči zaměstnancům je standardní a potřebám školy vyhovuje. Velmi pozitivní roli sehrávají zejména týdenní plány práce (tzv. „užitečné informace“) nebo „Školní kalendář na rok 2004/2005“.

Poradními orgány ředitelky školy jsou pedagogické rady (zápisy vypovídají především o přehledu prospěchu a chování žáků v jednotlivých třídách – každé čtvrtletí) a provozní porady (z jejich zápisů vyplývá konkrétní a termínovaná osobní zodpovědnost za organizační úkoly). Předmětové komise jsou ustaveny (je jich pět, podle příbuznosti předmětů), jejich činnost se s výjimkou metodického sdružení pro 1. stupeň v tomto školním roce zatím nerozvinula. Kontrolní činnost vedení školy v oblasti výchovně-vzdělávacího procesu není systematická a efektivně neřeší nedostatky výuky (rozvržení učiva, stanovení cílů, řízení výuky, účelnost aplikovaných metod, názornost výuky atd.) Pozitivem jsou audity plnění osnov, provedené učiteli na začátku tohoto školního roku, jejich efekt je však snížen faktem, že v některých předmětech nebyla přijata účinná následná opatření.

Rozsah dalšího vzdělávání pedagogů, který ředitelka školy podporuje, se řídí potřebami školy a zájmem učitelů (studium v rámci celoživotního vzdělávání, semináře, kurzy) a koresponduje s plánem osobního rozvoje jednotlivých pedagogů, který byl zpracován na začátku školního roku.

Personální podmínky vzdělávání vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou velmi příznivé na 1. stupni ZŠ, dobré na 2. stupni ZŠ a na nižší úrovni v gymnáziu. Vzhledem k této rozdílnosti jsou hodnoceny jako dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vedení školy věnuje systematickou pozornost společným prostorám školy, považuje je za součást výchovného působení na žáky a jejich identifikace s židovskou kulturou a tradicemi. Veškeré prostory jsou udržovány v čistotě, chodby jsou esteticky zařízené, vyzdobené výtvarnými pracemi žáků, jejichž náměty zdůrazňují zaměření školy.

Vzdělávání je realizováno v kmenových, případně odborných učebnách. Jsou prostorné, světlé, vybavené novým nábytkem, v některých je umístěna audiovizuální technika. Rozmístění žakovského nábytku umožňuje střídání různých vyučovacích forem především na 1. stupni, kde jsou navíc k dispozici hudební nástroje, názorné pomůcky a další potřebné vybavení v odpovídajícím počtu a kvalitě. Úprava tříd z hlediska estetického působení na žáky a z hlediska podnětnosti pro výuku má na 2. stupni a v gymnáziu nižší úroveň.

Pro studijní účely velmi dobře plní významnou funkci školní knihovna. Je určena žákům i učitelům, obsahuje jak beletrii, tak odbornou literaturu a časopisy. Významnou část tvoří hebrejská a židovská literatura (téměř polovinu z celkového knižního fondu, který obsahuje přes 5 tisíc titulů). Knihovna je průběžně doplňována o knihy získané od dárců a o nové tituly

nakupované v závislosti na finančních možnostech školy. Knihovna je přístupná denně, knihovnické služby zajišťuje stálá pracovnice. Služby knihovny využívají všichni žáci školy. K výuce výtvarné výchovy slouží odborná pracovna s keramickou pecí. Pro výuku cizích jazyků se využívá jedna vhodně vybavená odborná pracovna. Zařízení další odborné učebny (zároveň slouží jako kmenová třída) umožňuje realizovat pouze některá laboratorní cvičení a demonstrační pokusy z chemie a biologie. K výuce přírodovědných předmětů je celkové vybavení učebními pomůckami chudší, výrazně limituje názornost výuky (zejména na gymnáziu). Pro předmět informatika a výpočetní technika je vybavení dostatečné a umožňuje plnit platnou učební osnovu. Rozmístění PC je však z psychohygienického hlediska méně vhodné (stísněné prostory, orientace monitorů). Tělesná výchova se realizuje v dobře vybavené malé posilovně (cca 8 - 10 stanovišť) i tělocvičně (dostatečný počet náradí a náčiní). Ve vnitrobloku školy je vybudováno nové hřiště s umělým povrchem. Sociální zařízení ve škole má velmi dobrou úroveň, kvalitně je zajišťováno stravování i pitný režim žáků.

Žáci mají vhodné učebnice na ZŠ (na 1. stupni mají také speciální pomůcky pro žáky se SVP). Na gymnáziu si je žáci pořizují na vlastní náklady, v některých předmětech je vůbec nemají (např. chemie). Doplňování jednotlivých sbírek probíhá za spolupráce vedení školy a učitelů jednotlivých předmětů, aktivita jednotlivých učitelů v této oblasti je rozdílná, funkční spolupráce je zejména na 1. stupni.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Ve školním roce 2004/2005 škola postupuje podle platných vzdělávacích programů ZŠ a G - výuka vychází ze vzdělávacího programu Základní škola a učebních dokumentů pro gymnázia, které jsou se souhlasem MŠMT upraveny v návaznosti na výuku židovské výchovy a hebrejštiny. Žákům gymnázia je ve 3. a 4. ročníku nabízena široká nabídka volitelných předmětů (ve 4. ročníku se realizuje 7 seminářů), které svým obsahem rozvíjejí či systematizují obsah povinných předmětů před maturitní zkouškou. Žáci základní školy využívají v odpoledních hodinách také nabídku zájmových kroužků, které vedou učitelé školy, případně jiní lektoři (zájmové činnosti organizované školou se v tomto školním roce účastní 90 % žáků 1. stupně a 45 % žáků 2. stupně).

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu ZŠ i G se dále řídí povolením MŠMT, které vzhledem k židovským tradicím umožňuje škole v letošním školním roce odlišnou organizaci výuky (13 volných pracovních dnů) za předpokladu, že bude žákům kompenzována v době prázdnin (podle zápisů v třídních knihách ke kompenzaci v 1. pololetí tohoto školního roku nedocházelo).

Povinná dokumentace školy je vedena. Formální i obsahové nedostatky existují v třídních knihách, které neobsahují úplné údaje (přehled o vyučujících, záznamy o probraném učivu). Na 1. stupni není prokazatelným způsobem evidován průběh výuky předmětu praktické činnosti.

Výuka na 1. stupni se rámcově řídí rozvrhem hodin, učitelky mohou při dodržení týdenního učebního plánu jednotlivými hodinami disponovat podle svého uvážení, organizace a režim výuky na 1. stupni celkově respektují potřeby dětí mladšího školního věku. Žáci s SVPU mají vyučování přizpůsobeno svým specifickým potřebám, zvláště je organizována také část výuky

děti s jiným mateřským jazykem. Předložený aktuální rozvrh hodin 2. stupně ZŠ a G je vhodně sestaven, s výjimkou dvouhodinových bloků výuky tělesné výchovy. Zásady pro chod školy a chování žáků určuje školní řád, který je nevyvážený, stanovuje především povinnosti a sankce žáků („tresty“), jejich práva nekodifikuje. Školní řád je jednotný pro všechny stupně školy a z toho důvodu je v některých ustanoveních dysfunkční (zejména ve vztahu k 1. stupni). Bezpečnostní řády jsou vytvořeny (nejsou však umístěny v jednotlivých odborných učebnách, pouze v tělocvičně). Žáci jsou s nimi na začátku školního roku prokazatelně seznámeni (zápisy v třídních knihách).

V oblasti organizace výuky (naplňování učebních dokumentů) jsou významné rezervy (časté odpadání vyučovacích hodin, do doby inspekce - téměř konec 1. pololetí školního roku – nebyl z celkové hodinové dotace předmětů realizován odpovídající počet vyučovacích hodin), nejvýrazněji v některých volitelných předmětech (seminář z anglického jazyka, biologie a chemie). V této oblasti chybí účinná kontrola a další postupy vedoucí k nápravě zjištěných nedostatků.

Informační toky k rodičům i žákům jsou standardní (žakovské knížky, klasifikační archy v třídních knihách, nástěnky, schůzky rodičů, konzultační hodiny) a jsou zprostředkovány především příslušnými vyučujícími. V listopadu 2004 vznikla „Studentská rada“, ve které jsou zastoupeni zvolení zástupci jednotlivých tříd gymnázia.

Klima školy je aktuálně charakterizováno působením pozitivních i negativních faktorů v návaznosti na dlouhodobou nestabilitu managementu, pozitivní klima je na 1. stupni ZŠ.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni ZŠ

Výuka je promyšlená, uváženě členěná, učitelkám se často daří optimálně konkretizovat vzdělávací cíle vzhledem k věku žáků i jejich individuálním odlišnostem. S ohledem na zvolené cíle a předchozí znalosti žáků volí obsah učiva, při jehož implementaci většinou využívají vhodné pomůcky či techniku a poskytují tak žákům nezbytnou názornou podporu. Frontální formu výuky doplňují kooperativními technikami, případně individualizovanými postupy, a přitom uplatňují pestrou škálu vyučovacích metod (kromě tradičního výkladu a práce s učebními texty nechybějí metody inscenační, didaktické hry, diskuse, pozorování, nácvik apod.), které účinně podporují rozvoj hybnosti, smyslového vnímání, poznávacích funkcí, paměti, řeči a vyjadřovacích schopností žáků, umožňují jim aktivní účast, prožitky, formují jejich postoje a hodnotovou orientaci. Relativně nízký počet žáků ve třídách poněkud usnadňuje vzájemnou komunikaci a přispívá k utváření atmosféry důvěry a vzájemného respektu. Ta je charakteristickým rysem výuky, projevujícím se v jednání učitelek a ve vyšších ročnících i v jednání žáků. Učitelky věnují značnou pozornost motivaci dětí, jejich psychofyzickému naladění a pozornosti, průběžně reagují na změny v jejich chování a přizpůsobují jim svou výuku.

Převažující strategii spolupráce a vzájemné podpory nekonvenují některé fragmenty vyučování, založené na soutěživosti a srovnávání rychlosti výkonu, jinak výbornou úroveň výuky snižují drobné věcné omyly a dílčí metodické nedostatky (při utváření pojmů a osvojování jazykových struktur).

Při hodnocení žáků učitelky respektují jejich individuální dispozice a oceňují jejich pokrok. Hodnocení však někdy neodpovídá skladbě předmětu (jednostranné známkování diktátů při opomíjení hodnocení čtení, slohu apod.) nebo učebnímu plánu (absence známek z některých výchov), případně neplní svou informační funkci (z hodnocení nelze rozpoznat, ve kterém předmětu, za které znalosti nebo dovednosti je žák hodnocen).

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání na 2. stupni ZŠ a na gymnáziu

Blok společenskovedních předmětů

Ve skupině společenskovedních předmětů (český jazyk a literatura, židovská občanská výchova, základy společenských věd, židovská výchova, dějepis) je výuka v souladu s obecnými cíli vzdělávání, respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků (zvl. žáků - cizinců na 2. stupni ZŠ) a v souladu se zaměřením školy je výrazně zaměřena na oblast židovské výchovy. Optimální situace není v oblasti koncepčního rozpracování obsahu jednotlivých předmětů do ročníků (zvláště v předmětech pro školu specifických, pro které nejsou vytvořeny oficiální učební dokumenty) a ve stanovení cílů výuky. Konkrétní příprava učitelů na jednotlivé vyučovací hodiny je zodpovědná, ale často zaměřená pouze na učivo a nikoliv na činnost žáků.

Materiální podmínky pro výuku této skupiny předmětů jsou dobré, vybavení školy umožňuje, aby byla naplnována pedagogická zásada názornosti výuky. Negativem je zjištění, že v době konání inspekce bylo využito učebnic, didaktických pomůcek či techniky zcela minimální, uplatnila se pouze tabule, případně učitelem nakopírované a žákům rozdané písemné materiály.

V úrovni a ve stylu výuky jsou mezi jednotlivými učiteli výrazné rozdíly. Způsob výuky se pohybuje mezi takřka monotónním výkladem učitele s minimálním kontaktem se třídou a žádným „činnostním“ učením na jedné straně a mezi živou, přitažlivou či nápaditou formou kooperace učitele a žáků na straně druhé. Tento efektivní způsob práce se projevil jak na 2. stupni ZŠ při českém jazyku nebo občanské výchově, tak i na gymnáziu ve 4. ročníku při židovské výchově - výuka zpestřená tématy blízkými životním zkušenostem a zájmu žáků a partnerský přístup ze strany pedagoga žáky motivovaly a přinášely pozitivní pracovní atmosféru. Naopak výuka založená na roli učitele jako jediného zdroje informací, bez funkční zpětné vazby a nápadité organizace vyučování působila stereotypně, nudně a žáky málo podněcovala k aktivitě, málo přínosná byla výuka literatury bez interpretace uměleckého textu. Vnitřní motivace žáků a jejich zájem o probírané téma se projevil zvl. v předmětu židovská výchova, kde navíc sehrává pozitivní roli osobní příklad pedagoga.

V oblasti interakce a komunikace se ve značné části výuky, ale zejména na 2. stupni ZŠ, negativně projevuje neakceptování stanovených pravidel (zvl. komunikace) ze strany žáků. U mladších žáků bývá příčinou i to, že jednotlivé vyučovací hodiny nemají účelné vnitřní členění (zvl. na fáze vyžadující soustředěnou činnost, na fáze volnější činnosti, kooperace apod.). Pozitivem procesu vzdělávání ve společenskovedních předmětech jak na 2. stupni ZŠ, tak v gymnáziu je respektování názoru, podpora sebedůvěry žáků a výchova k toleranci.

Oblast hodnocení žáků patří k slabším článkům činnosti. Ve většině sledovaných vyučovacích hodin nebyli žáci hodnoceni (velmi často k tomu bylo i málo příležitostí, protože pracoval především učitel), v průběhu klasifikačního období převažují zejména písemné testy, v některých třídách nemají žáci v daném předmětu na začátku ledna, tzn. téměř na konci pololetí, žádnou známku.

Průběh a výsledky vzdělávání v bloku společenskovedních předmětů jsou pozitivně ovlivněny zájmem žáků školy o společnost, dějiny a židovskou tematiku i osobním příkladem pedagogů, kteří dokáží naplnit očekávání žáků. Celkovou úroveň výuky a její efektivitu snižují nedostatky v řízení výuky (koncipování učiva, stanovení cílů, vnitřní členění hodin, nevyváženost rolí učitele jako organizátora výuky a jako zdroje informací, nevyužívání učebních pomůcek,

nízká podpora „čtenářské gramotnosti“ žáků, absence vhodných metod průběžného hodnocení).

Průběh a výsledky vzdělávání v bloku společenskovedních předmětů jsou celkově hodnoceny jako dobré.

Cizí jazyky (anglický jazyk, francouzský jazyk, hebrejský jazyk)

Učitelé anglického a hebrejského jazyka si na začátku letošního školního roku naplánovali výuku ve svých předmětech po provedeném auditu, ze kterého vyplývá, že učivo nebylo probráno v rozsahu platných učebních osnov. Vypracované plány mají v některých případech jen formální charakter, chybí funkční rozvržení učiva do jednotlivých ročníků, které by řešilo skluz ve výuce. Ze zápisů v třídních knihách, velmi obecných („Conversation, games, video, Listening“ apod.), nelze v některých předmětech zjistit soulad s platnými učebními osnovami. Funkčně zpracované rozvržení učiva v jednotlivých ročnících je ve francouzském jazyce. Ve sledovaných hodinách byly stanovené cíle konkrétní, přiměřené, individuální pracovní tempo žáků bylo zohledňováno. Přesto ale někteří učitelé neměli promyšlenou přípravu pro diferenciaci žáků s různou úrovní znalostí v oblasti aktivně osvojené lexiky, gramatiky apod. (anglický jazyk, hebrejský jazyk).

Většina hodin se realizuje v kmenových třídách nebo v jazykové učebně. Didaktická technika byla účelně využita minimálně, v některých hodinách byly používány pouze učebnice nebo nakopírované materiály.

Ve výuce všech jazyků sledují učitelé naplnění zadaného konkrétního cíle, ve většině hodin převažuje frontální výuka, která je v některých případech málo účelná (hebrejský jazyk), s převahou činnosti učitele. V hodinách angličtiny a francouzštiny byla minimálně využita práce s magnetofonovou nahrávkou k posílení receptivních dovedností a rozvoji komunikativních dovedností žáků. Někteří vyučují uplatňují jednotvárné metody, které žáky nepodněcují k aktivitě. I přes nízký počet žáků ve skupinách se málo daří diferencovat podle úrovně a schopností žáků. V nižších ročnících 2. stupně ZŠ nemají vyučovací hodiny efektivní členění s ohledem na věk žáků a potřebu relaxace. K vhodnému propojení teorie s praxí ve smysluplných činnostech žáků a k využívání jejich dosavadních zkušeností dochází především ve výuce anglického jazyka. Ve většině sledovaných hodin byla příjemná atmosféra, kromě 6. ročníku, kde bylo třeba neustále žáky usměrňovat a zdůrazňovat pravidla komunikace.

Hodnocení žáků se orientuje zejména na posouzení výkonu, méně na ocenění pokroku a snahy žáka. Probíhá jednak průběžně, jednak formou testů v závěru jednotlivých lekcí v učebnici. Klasifikace testů je objektivní a zdůvodněná. Nedostatečná pozornost je věnována podpoře aktivní tvořivé činnosti žáků v oblasti komunikace.

Průběh a výsledky vzdělávání v cizích jazycích (anglický jazyk, francouzský jazyk, hebrejský jazyk) jsou hodnoceny jako dobré.

Matematika a fyzika

Rozvržení učiva v plánech některých ročníků reflektuje skutečnost, že v minulém školním roce nebylo probráno učivo předepsané závaznými učebními osnovami (na základě provedeného auditu). Při plánování učiva se projevuje dvojí přístup – na jedné straně koncepční rozpracování učiva a zohlednění individuálních potřeb žáků, vhodná konkretizace cílů, logická návaznost učiva, na druhé straně pouhý velmi obecný přehled probíraných témat bez bližšího vymezení obsahu učiva.

Výuka je realizována v kmenových učebnách, bez specifického zaměření k daným předmětům, bez využití didaktické techniky. V hodinách fyziky byly předvedeny jednoduché

demonstrační pokusy, na základní škole byly využity i učebnice. Materiální podpora matematiky je nízká.

Průběh výuky matematiky na gymnáziu je stereotypní. Učitel pracoval sám u tabule a na žáky se obracel minimálně. Ti převážně pasivně a někteří neúplně opisovali řešené příklady. V interpretaci učiva se vyskytovaly odborné chyby a kvalitu výuky snižovalo i nespisovné vyjadřování. Výklad nového učiva na ZŠ byl chaotický, nebyla věnována pozornost upevňování učiva ani uplatněna jeho praktická aplikace. Role učitele spočívala v předávání informací, chyběla vhodná organizace činnosti žáků. Tím byla efektivita práce velmi nízká. Pozitivní prvky se objevují ve výuce v 9. ročníku - účelné členění hodin, samostatná práce žáků do sešitu i u tabule, diferenciací výuky podle potřeb žáků.

Hodiny fyziky jsou přehledně strukturovány a učivo je věcně i odborně správně interpretováno. Na ZŠ žáci vyvozovali závěry z jednoduchého experimentu, řešili problémové úlohy a zdůvodňovali své názory. Na gymnáziu bylo učivo též doplněno experimentem, ale závěry vyvozovala učitelka převážně sama, výklad doplňovala vhodnými náčrtky, ale žáci byli pasivními posluchači, případně si dělali poznámky. Jen trochu zájmu v nich vzbudily praktické aplikace probírané látky. Chyběla zpětná vazba k průběžnému ověření, jak žáci učivo rozumí. Výuka je orientována především na kvantitu učiva, méně na učení žáka.

V matematice se vyskytly motivační a aktivizující prvky ojedinele v 9. ročníku, ve fyzice přispívaly k motivaci žáků odkazy na jevy známé z běžného života.

Vztahy mezi učiteli a žáky jsou založeny na vzájemné toleranci. Pro rozvoj komunikativních dovedností nejsou žákům vytvářeny podmínky při výuce na gymnáziu.

V hodnocení žáků převažuje písemná forma (krátké prověrky a v matematice i čtvrtletní písemné práce). Ve sledovaných hodinách nebyli žáci ústně zkoušeni, ale byli ojedinele průběžně motivačně hodnoceni. Mezi předloženými písemnými pracemi žáků byly značné rozdíly. V práci učitelky je vidět systematickost, práce jsou objektivně hodnoceny dle přesných kritérií a jsou pečlivě opraveny. Učitel zadává méně prověrek, jejich úprava je značně nepřehledná, některé jsou jen bodově ohodnoceny, v některých zůstaly neopravené chyby.

Celková úroveň výuky matematiky a fyziky má na ZŠ i G přibližně shodnou úroveň, významné rozdíly se projevují v práci jednotlivých vyučujících, kteří výuku realizují.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a fyzice jsou hodnoceny jako dobré.

Chemie

Učivo stanovené učebními dokumenty nemají učitelé rozvrženo do jednotlivých ročníků a ani není plánován časový rozsah předepsaných témat. Tato skutečnost způsobuje nekonceptní a nevyvážené rozložení učiva (zejména na G) a pouze okrajovou pozornost některým učebním celkům. Vzhledem k nízké vypovídací hodnotě zápisů v třídních knihách lze jen obtížně posoudit soulad stanovených cílů výuky s platnými učebními osnovami. Ve sledované výuce byly cíle vyučovacích hodin nekonkrétní, rozsah učiva nebyl stanoven a byl limitován jen zvoněním. Přípravě na výuku věnoval větší pozornost učitel na ZŠ, který v tomto školním roce již realizoval předepsané laboratorní práce, na gymnáziu se dosud neuskutečnily.

Většina hodin probíhá v odborné učebně. Ve sledované výuce však bylo materiální zázemí účelně využito pouze na ZŠ (k ukázce chemických látek jednoduchého pokusu), a to ještě jen v omezeném rozsahu.

Z hlediska forem a metod je výuka jednotvárná, dominoval výklad (žáci byli pasivní, aktivizační dotazy byly pokládány jen ojedinele) a jen v ZŠ byl občas doplněn demonstračními ukázkami. Výklad byl věcně i odborně správný, ale nebyla důsledně uplatňována aktuální terminologie chemického názvosloví. Zcela byla opomíjena

mezipředmětová i mezitématová provázanost, žáci nejsou vedeni k syntéze a vyvozování poznatků. Ve sledovaných hodinách žáci neměli učebnice (ojedinělý odkaz byl na ně uveden pouze na ZŠ), k práci s dalšími informačními zdroji nebyli vedeni. Zcela byla opomíjena zpětná vazba k ověření pochopení učiva, stejně tak i jeho shrnutí. Hlavním studijním pramenem jsou poznámky žáků (bez kontroly učitelů), často s nízkou vypovídací hodnotou.

Učitelům se nedařilo žáky k výuce motivovat, zvýšená pozornost se projevila pouze při odkazech na praktické uplatnění probíraného učiva.

Komunikační schopnosti žáků jsou rozvíjeny minimálně. Při vyučování převládá klidná atmosféra založená na vzájemném respektu mezi učiteli a žáky, s výjimkou 8. ročníku ZŠ, kde dochází k značnému narušování výuky (občas i ignoranci dohodnutých pravidel) způsobenému především absencí činnostního učení a nízkou motivací.

Průběžné hodnocení znalostí žáků není využíváno, frekvence klasifikace ústního a písemného zkoušení je přiměřená.

Průběh a výsledky vzdělávání v chemii jsou hodnoceny jako vyhovující.

Informatika a výpočetní technika

Předmět se realizuje pouze na gymnáziu, a to v rozsahu dvou hodin týdně v 1. ročníku. Výuka probíhá podle tematického plánu vypracovaného v souladu s platnou učební osnovou, příprava učitele má rutinní charakter. Hardware i software je ve výuce efektivně využíván, další audiovizuální technika není používána.

Ve sledované výuce probíhalo pouze samostatné zpracování zadané práce. Zadání bylo velmi obecné, vedlo ke kreativnímu řešení, ale nebylo promyšleně zaměřeno na potřebné zmapování úrovně dovedností žáků v příslušném softwaru. Tím byla potlačena motivace některých žáků, jejichž individuální činnost v druhé části určeného času souvisela se zadáním úlohy jen okrajově. Učitel průběžně sledoval práci žáků a poskytoval jim individuální rady. Při vyhodnocování nebyla využita práce s chybou ani možnost vzájemného hodnocení či sebehodnocení.

V průběhu sledované výuky panovala klidná atmosféra, kterou umocňoval vstřícný přístup učitele k žákům.

Průběh a výsledky vzdělávání v informatice a výpočetní technice jsou hodnoceny jako dobré.

Přírodopis a biologie

Učivo přírodopisu a biologie není systematicky, koncepčně rozvrženo do jednotlivých ročníků. Vzhledem k častým výměnám učitelů a absenci časového rozvržení učiva a zpětné kontroly není prokazatelná návaznost obsahu probíraného učiva a naplňování učebních osnov. Pro žáky 4. ročníku je organizován seminář z biologie. V tomto školním roce se zatím na gymnáziu nerealizovala osnovami předepsaná laboratorní cvičení.

Příprava na vyučovací hodiny má výrazné rezervy, není promyšlená, především s ohledem na činnosti žáků a vhodné využití názorných pomůcek. I přes poctivou snahu začínajícího učitele se nedaří stanovené cíle vyučování naplnit.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. Využití didaktických pomůcek je minimální (výjimkou bylo dílčí uplatnění zpětného projektoru), i když by významně podpořily efektivitu výuky těchto předmětů. Učebnice se vůbec nevyužívají, slouží pouze jako pomůcka pro vyučujícího.

Uplatňuje se frontální výuka - výklad, výjimečně oživený řízeným rozhovorem. Učivo je žákům prezentováno na potřebné odborné úrovni, ale výklad nemá ucelenou strukturu, na

žáky působí chaoticky. Není podporována aktivita žáků, cílové kompetence v obecné i specifické rovině jsou rozvíjeny velmi málo. Zcela je opomíjena zpětná vazba k ověření pochopení učiva, stejně tak i jeho shrnutí. Na žáky jsou kladeny malé nároky, především v oblasti gymnaziálního učiva. Jednotvárný, nenápaditý průběh vyučovacích hodin vede k pasivitě a malému zájmu žáků o předmět. Pozitivem je snaha učitele o formování kladného vztahu žáků k přírodě.

Vyučující vytváří pozitivní, otevřené klima, má k žákům velmi vstřícný vztah. Efektivní, cílená podpora rozvoje komunikativních dovedností se neuplatňuje, žáci jen sporadicky vyjadřují a zdůvodňují své názory.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodopise a biologii jsou hodnoceny jako vyhovující.

Tělesná výchova

Výuka tělesné výchovy na 2. stupni ZŠ i G probíhá převážně formou dvouhodinovek, což je vzhledem ke zdravotnímu významu předmětu méně vhodné. Vypracované rozvržení učiva je provedeno pouze formálně, v některých případech je zpracováno shodně pro všechny ročníky (bez podrobnější specifikace a věkového rozlišení obsahu učiva i rozdílů mezi děvčaty a chlapci). Zápisy v třídních knihách mají nízkou vypovídací hodnotu (např. „hry“), svědčí o příliš výrazném preferování herních hodin. Preferencí a zaměřením převážně na hry je u některých věkových skupin žáků omezen nácvik dalších pohybových dovedností (obratnost, síla, koordinace pohybů atd.). Výuka jednotlivých činností není soustředěna do bloků.

Škola je členem Asociace školních sportovních klubů a organizuje lyžařské výcvikové zájezdy. Družstva žáků se účastní soutěží pražských škol „Poprask“.

Materiální podpora ve sledovaných hodinách na 2. stupni ZŠ byla dobrá. Tělesná výchova probíhala pouze v tělocvičně, k výuce bylo využito dostatečné množství míčů.

Výuka probíhá podle zaběhnutých postupů, patřičný důraz je kladen na úvodní i průpravnou část hodiny. Hlavní část sledované výuky byla věnována vlastní hře (např. fotbal), kterou aktivně řídil učitel. Pestrost výběru herních a dalších cvičení včetně prostorové organizace byla průměrná. Na závěr hodin chybělo zařazení vyrovnávacích, příp. dalších cvičení (kromě soutěže v 8. – 9. tř.). Fyzické zatížení žáků a celková efektivita výuky jsou dobré, pohybové dovednosti žáků jsou výrazně rozdílné. Stanovené výukové cíle jsou přiměřené věku žáků a jsou dodržovány.

Zařazováním sportovních her a s tím spojenou soutěživostí žáků se jejich zájem o předmět zvyšuje. Atmosféra při hodinách je uvolněná, přátelská, rozvíjí smysl pro fair play i vzájemnou toleranci. Hodnocení žáků učitel provádí formou výkonnostních testů, při kterých respektuje individuální dispozice žáků. Hodnocení a klasifikaci chápe jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k tělesné výchově.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově jsou hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Z důvodu rozsáhlé obměny pedagogického sboru byl novým vedením školy učitelům zadán na začátku školního roku 2004/2005 všeobecný audit znalostí žáků a zpráva o stavu plnění učebních osnov v jednotlivých předmětech. Učitelé tento úkol splnili a vyvozené závěry někteří použili při vytváření tematických plánů. Souhrnná analýza auditu a na ni navazující systém opatření zatím nebyly zpracovány.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

První stupeň ZŠ velmi dobře plní své poslání, vyučování podporuje osobnostní a sociální rozvoj žáků. Ve vyšších ročnících školy se styl výuky výrazně liší (podle profesních

zkušeností pedagogů), převládají málo produktivní vyučovací metody, které nevedou k aktivitě žáků a nepodporují systematický rozvoj cílových kompetencí. Výuka má minimální názornou podporu, není efektivně využíván potenciál, kterým škola disponuje. K zásadním problémům patří významné nedostatky ve strukturování učiva. Pozitivní prvky jsou v integraci židovské tematiky do výchovně-vzdělávacího procesu školy, v důrazu na kvalitu prostředí a v partnerském vztahu mezi žáky a jejich pedagogy. Úroveň průběhu vzdělávání a výchovy je vzhledem ke vzdělávacím dokumentům hodnocena jako dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu inspekční činnosti byla provedena tematicky zaměřená inspekce s názvem „Výchova k lidským právům a toleranci“. Její výsledky budou zpracovány do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT pod čj. 13 476/03-21 dne 3. března 2003 s platností od 18. února 2003
2. Učební plán základní školy Gur Arje (vychází z učebního plánu školy s rozšířeným vyučováním jazyků čj. 16 333/96-22-21), schválený MŠMT dne 4. července 2001 pod čj. 21 081/2001-22 s platností od 1. září 2001
3. Učební plán základní školy Gur Arje (vychází z učebního plánu základní školy s rozšířeným vyučováním jazyků čj. 16 333/96-22-21 a učebního plánu MŠMT čj. 21 081/2001-22) – po úpravách od školního roku 2004/2005 dle směrnice MŠMT, schválený ředitelkou školy dne 16. srpna 2004
4. Učební plán gymnázia Or Chadaš schválený MŠMT dne 9. srpna 2001 pod čj. 22 307/2001-23 s platností od 1. září 2001
5. Škol (MŠMT) V 3-01 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2004
6. Škol (MŠMT) V 7-01 Výkaz o gymnáziu-střední odborné škole-konzervatoři podle stavu k 30. 9. 2004
7. Nájemní smlouva se Židovskou obcí v Praze ze dne 15. prosince 2000 a její Dodatek č. 1 ze dne 1. července 2002
8. Třídní knihy, katalogové listy a třídní výkazy ve školním roce 2004/2005
9. Rozvrh hodin tříd i učitelů ve školním roce 2004/2005 platný ke dni zahájení inspekce
10. Protokol o maturitní zkoušce ve školním roce 2003/2004
11. Protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2003/2004
12. Protokol o přijímacích zkouškách do 1. ročníku školního roku 2004/2005
13. Školní řád Lauderových škol ze dne 31. srpna 2004
14. Jmenovací dekrety zástupců ředitelky školy ze dne 31. července 2004 a 15. října 2004
15. Studijní a klasifikační řád Lauderových škol ze dne 7. března 2002
16. Interní doklady zaměřené na práci se žáky se specifickými poruchami učení
17. Záznamy z pedagogických, klasifikačních a provozních porad ve školním roce 2004/2005
18. Tematické plány učitelů všech sledovaných předmětů na 1. a 2. stupni ZŠ i G
19. Výpůjční řád školní knihovny platný ke dni zahájení inspekce
20. Interní dokument - Rozdělení žáků 3. a 4. ročníku gymnázia na volitelné předměty ve školním roce 2004/2005 - nedatovaný
21. Učební osnovy předmětů (čtyřletý studijní cyklus gymnázia) schválené MŠMT ČR dne 5. května 1999 pod čj. 20 596/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem
22. Vzdělávací program základní škola schválené MŠMT dne 30. dubna 1996 pod čj. 16 847/96-2 a doplňky pod čj. 25 018/98-22 ze dne 25. srpna 1998
23. Učební plán základní školy s třídami s rozšířeným vyučováním jazyků s čj. 16 333/96-22-21

24. Evidence žáků ve školním roce 2004/2005
25. Personální dokumentace učitelů sledovaných předmětů - školní rok 2004/2005
26. Směrnice Židovské obce v Praze k řízení Lauderových škol ze dne 17. prosince 2003
27. Organizační a pracovní řád ze dne 27. února 2002
28. Kniha úrazů
29. Výroční zprávy o činnosti školy (základní školy Gur Arje a gymnázia Or Chadaš) - školní rok 2003/2004
30. Školní kalendář - školní rok 2004 - 2005 (5764 -5765)
31. Týdenní plány „Užitečné informace číslo ...“ ve školním roce 2004/2005
32. Zprávy o plnění osnov v předmětech a výsledky auditu znalostí žáků Lauderovy školy
33. Okruhy témat k maturitním zkouškám (český jazyk a literatura, matematika) – školní rok 2003/2004
34. Hospitační záznamy a dotazníky ČŠI
35. Provozní řady odborných učeben
36. Souhlasné stanovisko MŠMT k žádosti o povolení odlišné organizace školního roku 2004/2005 z 28. června 2004

ZÁVĚR

Při celkovém hodnocení činnosti Lauderových škol při Židovské obci v Praze, které vychází ze zjištění podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných vzdělávacích programů, je nezbytné rozlišovat jednotlivé stupně škol.

Velmi dobrou úroveň má první stupeň ZŠ jak v oblasti podmínek (výuka je personálně kvalitně zajištěna, prostředí pro výuku je podnětné, uplatňují se názorné pomůcky), tak při organizaci vyučování (výuka je živá, pestrá, pro žáky smysluplná, velmi přirozeným způsobem je do ní začleňována židovská tematika).

Druhý stupeň ZŠ plní cíle, které jsou stanoveny ve vzdělávacím programu „Základní škola“, ale výrazněji se zde projevují rozdíly v úrovni kvality výuky, a to v návaznosti na odborné a pedagogické předpoklady či profesní zkušenosti jednotlivých vyučujících.

Výraznějšími problémy se vyznačuje výuka na gymnáziu, která je nejvíce ovlivněna nestabilitou pedagogického sboru související především s častými změnami managementu školy. Slabá místa má oblast plánování (rozvržení učiva, stanovení cílů), organizace vyučovacích hodin (jednoznačně zcela převažuje role učitele jako zdroje informací před rolí organizátora výuky) i hodnocení a motivace žáků. Pozitiva výuky na gymnáziu jsou v zájmu žáků o obsah vzdělávání v dané škole, zejména o oblast společenských věd, a průběžné začleňování židovské tematiky do výuky podle charakteru učiva i do dalších aktivit školy.

Škola má v systému pražského školství specifické, nezastupitelné místo, velmi dobře se jí daří respektovat židovské kulturní tradice a přispívat k zachování židovských kulturních hodnot.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslava Kněnická	Kněnická v.r.
Členové týmu	Mgr. Hana Zvoníková	Zvoníková v.r.
	Mgr. Marie Knížová	Knížová v.r.
	Mgr. Soňa Samková	Samková v.r.
	Ing. Milan Chmelař	Chmelař v.r.
	Mgr. Zdeněk Bělecký	Bělecký v.r.

V Praze dne 27. ledna 2005

Razítko

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 1. února 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Eva Nováková

Eva Nováková v.r.

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona) může ředitel školy podat připomínky

k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Arabská 683, 160 00 Praha 6. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Židovská obec v Praze, Maiselova 18, Praha 1	18. 2. 2005	01 1008/05-5008

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.